

Jēzus atvadu lūgšana

1 To pateicis, Jēzus pacēla acis uz debesīm un sacīja:

"Tēvs, tā stunda ir pienākusi, pagodini Savu Dēlu, lai Dēls pagodinātu Tevi,

2 lai, tāpat kā Tu Viņam devi varu pār visu miesu, Viņš katram, ko Tu Viņam esi devis, dotu mūžīgo dzīvību. 3 Bet mūžīgā dzīvība ir tā, ka tie pazīst Tevi – vienīgo, patieso Dievu, un Jēzu Kristu, ko Tu esi sūtījis. 4 Es Tevi esmu pagodinājis virs zemes, novezdams galā darbu, ko Tu Man esi devis darīt. 5 Un tagad, Tēvs, pagodini Mani pie sevis paša ar to godību, kas Man bija pie Tevis, pirms pasaule bija.

6 Tavu Vārdu esmu atklājis tiem cilvēkiem, kurus no pasaules Tu Man devi.

Tie bija Tavi, un Tu devi tos Man, un Tavus vārdus tie ir turējuši.

7 Tagad viņi ir atzinuši, ka viss, ko Tu esi devis Man, ir no Tevis,

8 ka esmu viņiem devis vārdus, kurus Tu devi Man. Un viņi ir saņēmuši tos un patiesi atzinuši, ka Es esmu izgājis no Tevis, un viņi tic, ka Tu Mani esi sūtījis.

9 Par viņiem Es lūdzu, Es nelūdzu par pasauli, bet par tiem, kurus Tu Man esi devis,

jo viņi ir Tavi. 10 Viss, kas ir Mans, ir Tavs, un Tavs ir Mans. Un Es tiku pagodināts viņos.

11 Es vairs neesmu pasaulē, bet viņi ir pasaulē. Un Es nāku pie Tevis.

Svētais Tēvs, sargā Savā Vārdā tos, ko Tu Man esi devis, lai viņi būtu viens, tāpat kā mēs.

Jāņa ev. 17,1-11

Mīļā draudze!

Pagājušajā ceturtdienā mums bija Debesbraukšanas diena. Šajos baznīcas svētkos mēs atceramies, kā augšāmceltais Jēzus četrdesmit dienas pēc Lieldienām atvadījās no Saviem mācekļiem un tika uzņemts debesīs. Starp citu, pamatojoties uz šo notikumu, katoļu un pareizticīgo baznīcā pastāv tradīcija četrdesmit dienas pēc aizgājēja nāves aizlūgt par mirušo. Mēs laikam visi labprāt zinātu, kā tur ir debesīs un kur tās atrodas. Tomēr par to, kur tieši Jēzus ir aizgājis, ziņas ir gaužām skopas. Vēl vairāk, tie stāsti ir atšķirīgi, ja ne pretrunīgi. Piemēram, Mateja evaņģēlija beigās Jēzus saka, ka Viņš paliks kopā ar mācekļiem līdz pasaules galam. Vienīgi Lūka stāsta par debesbraukšanu savā evaņģēlijā un apustuļu darbos. Vēlāk uzrakstītais Marka evaņģēlija noslēgums vēsta, ka Jēzus ir uzņemts debesīs un sēž pie Dieva labās rokas. Evaņģēlists Jānis saka, ka Jēzus dodas atpakaļ pie Tēva, bet reizē arī apsola, ka Viņa mācekļi saņems Svēto Garu.

Kā to saprast? Manuprāt, mums ir līdzīga situācija, kad aiziet kāds tuvs cilvēks. No vienas puses, mēs sakām, ka cilvēks ir debesīs, vai pie Dieva, it kā prom no mums. No otras puses, var būt sajūta, ka aizgājējs mums visu laiku ir līdzās, ka ar viņu var parunāties un izjust viņa tuvumu. Lietas kļūst skaidrākas, ja apzināmies, ka ar vārdu "debesis" neapzīmē tikai ģeogrāfisku vietu kaut kur virs mums, bet ka to pašu vārdu var lietot kā tēlu vai līdzību, lai izteiktu kādu patiesību. Piemēram, skatoties debesīs, kādas asociācijas jums ienāk prātā? Plašums, augstums, mākoņi visapkārt...

Ja mēs sakām, ka Jēzus ir debesīs, tad tas var nozīmēt arī to, ka Viņš mums ir visapkārt, ka nav vairs tā, kā tas bija, kad Viņš bija kopā ar Saviem mācekļiem Savas dzīves laikā, ka Viņš bija tikai vienā konkrētā vietā. Tagad Viņš ir pie Dieva, un Dievs ir visur. Un tā arī Jēzus ir kopā ar mums, neatkarīgs no laika un telpas ierobežojuma. Tādā izpratnē Jēzus debesbraukšana ir priecīgs notikums, mums nav jābēdājas, ka Jēzus vairs nav mūsu vidū.

Varētu teikt, katrs no evaņģēlistiem mēģina izteikt to neaptveramo patiesību, ka Jēzus ir dzīvs, ka Viņš ir arī šodien ar mums, ar saviem vārdiem. Jāņa evaņģēlijā Jēzus saka, ka Viņa vairs nav pasaulē, bet mācekļi tur joprojām ir. Jēzus krusta nāve ir piepildījums visai Jēzus kalpošanai. Viņš, Sevi upurēdams, dod Dievam godu, un Dievs Viņu pagodina, uzņemdam Viņu pie Sevis. Jēzus, atdodot Sevi pilnībā, atdod arī Savu Garu, tas ir mīlestības un patiesības Garu, kas izveido saiti starp mums un Jēzu, atgādinot mums Viņa vārdus, padarot tos dzīvus mūsu dzīvē, iededzinot mūsu ticību un pašāvēību, ka Viņš ir ar mums.

Jēzus Savā atvadu lūgšanā saka, ka Viņa kalpošanas mērķis ir, lai katrs, ko Tēvs Viņam ir devis, saņemtu mūžīgo dzīvību. Evaņģēlists Jānis paskaidro, ko tas nozīmē: *Bet mūžīgā dzīvība ir tā, ka tie pazīst Tevi – vienīgo, patieso Dievu, un Jēzu Kristu, ko Tu esi sūtījis.* Par šo skaidrojumu ir vērts padomāt. Tas nozīmē, ka mūžīgā dzīvība nav tverama laika kategorijā. Nav runas par bezgalīgu izstieptu laika posmu, kad paiet sekunde pēc sekundas, minūte pēc minūtes, stunda pēc stundas, gads pēc gada. Tāpat kā vārds “debesis” nevar aptvert Dieva klātbūtnes īstenību, tā arī vārds “mūžīgā dzīvība” nav ietverams laika jēdzienā. Te drīzāk ir runa par citu īstenību, ko mēs, kas esam cilvēki, varam izteikt tikai ļoti aptuveni, jo mēs dzīvojam realitātē, kur laika un telpas jēdzieni pieder pie veida, kā mēs skatāmies uz dzīvi.

Ieklausoties Jāņa vārdos, mēs varam sadzirdēt, ka, viņaprāt, mūžīgā dzīvība ir saistīta ar attiecībām, ka mācekļi pazīst Tēvu un Jēzu Kristu kā Tēva sūtni. Ko nozīmē pazīt? Tas nav domāts tā kā sarunu valodā, kad es saku - jā, es pazīstu šo cilvēku, pirms daudziem gadiem es viņu satiku. Tā nav nekāda virspusīga pazīšanās, bet tās ir attiecības, kas attīstās. Tā kā tuvā draudzībā ar cilvēku, ko es mīlu, es varu vienmēr kaut ko jaunu atklāt, un reizē arī no visas sirds uzticēties. Svarīgi ir saprast to, ka caur Jēzu es varu ieraudzīt Dievu. Ja Jēzus atdeva Savu dzīvību par mums, tad iedomājaties, cik liela ir Dieva mīlestība pret mums. Šī apziņa, ka Dievs ir ar mums caur Savu Dēlu Jēzu, var mums šodien palīdzēt visās grūtībās, ka mums nav jākrīt izmisumā, ka Dievs mūs ir aizmirsis vai ka Viņš ir novērsies no mums.

Jēzus lūdz par Saviem mācekļiem. Tā nav tāda lūgšana, kur Jēzus prasa no Dieva konkrētas lietas, ko Viņam vajadzētu izdarīt. Tā drīzāk līdzinās Dieva klātbūtnes apzināšanai, ka Jēzus viņus liek Dieva rokās. Viņš apzinās to ceļu, kas ir iets kopā, Viņš redz, kā mācekļi Viņam uzticas, un Viņš tagad nodod tos Dievam, lai tas turpinātu gādāt par viņiem.

Visvairāk Jēzus ir nobažījies par to, ka mācekļu starpā varētu izcelties strīdi. Tāpēc Jēzus lūdz, lai viņi būtu viens tieši tāpat kā Viņš ir viens ar Savu Tēvu. Ieskatoties sevī, mēs katrs varam sev pajautāt, vai mēs spējam viens otru pieņemt, vai izslēdzam un norobežojamies, vai mēs veicinām vienotību ar savu darbu, ar savām lūgšanām, ar saviem vārdiem, vai mēs drīzāk ceļam mūrus, kas mūs atdala vienu no otra. Šeit nav runa tikai par atšķirīgām konfesijām, te ir runa arī par mūsu pašu attiecībām draudzē. Manuprāt, tas ir ceļš, kas nekad nebeidzas, ka vienmēr atkal mēs apzināties, - paga, viņš vai viņa taču arī ir Dieva bērns! Tas nenozīmē, ka nekad nevar pastrīdēties vai ka nevar izteikt kritiku, bet to, ka nenorakstām viens otru, ka dodam otru, trešo vai ceturto iespēju, ka atstājam durvis vaļā, lai dotu iespēju atkal salīgt un slēgt mieru.

Noslēdzot, es gribu piebilst, ka Jēzus piemērs mums rāda, cik svarīgi ir, ka mēs viens par otru lūdzam. Es nezinu, vai vienmēr visi mani lūgumi piepildīsies, bet vienu lietu es varu pateikt, ka lūgšana par otru man pašam palīdz paturēt savu cilvēcību. Jezuītu mūks Tonijs de Mello atgādina, ka aizlūgšanas nav tikai atmiņas trenēšana, ka nosaucu otra vārdu. Tās arī nav norādes Dievam, kas Viņam būtu jādara ar otru cilvēku. Viņš pats to daudz labāk zina. Manuprāt, aizlūgšana, ir apzināties Kristus tuvumu un Viņa gaismā skatīties uz cilvēku, par ko es lūdzu. Tādā veidā izmainās mana paša attieksme, es vairs nevaru turēt naidu, ja es zinu, ka Kristus Viņam ir piedēvis. Lai Dievs mūs visus sargā, ka mēs visi kopā esam Kristus miesa, kas apliecina Viņa klātbūtni šajā pasaulē. Āmen.